

ترجمه

اصول استنباط

ترجمه

استاد محسن غرویان - دکتر علی شیروانی

انتشارات دارالفکر

مکتب

فهرست

۱۳	ساختن با خوانندگان
۱۵	پیشگفتار : ترجمه متون و جنبش نرم‌افزاری

جزء اول : مباحث الفاظ

۲۱	مقدمه
۲۱	اصول فقه چیست؟
۲۱	الف) تعریف آن
۲۱	ب) موضوع هر علم
۲۵	ج) تمایز علوم
۲۵	د) موضوع اصول فقه
۲۷	هـ) مسائل اصول فقه
۲۷	و) غایت اصول فقه
۲۷	ز) تبویب [باب‌بندی] اصول فقه

مباحث اولیه [مقدماتی]

۳۱	مبحث اول : حقیقت شرعی
۳۱	تعریف آن
۳۷	خلاصه
۳۹	مبحث دوم : صیغ راعم
۴۱	ثمره دو قول

۴۷	مبحث سوم : اشتراك لفظی در لغت
۴۷	تعريف آن
۴۷	استعمال لفظ در بیشتر از معنای واحد
۵۱	مبحث چهارم : مشتق
۵۱	تعريف آن
۵۱	اختلاف مبدأ

باب اول : اوامر

۵۷	۱- ماده امر و صیغه آن
۵۷	ماده امر
۵۹	صیغهای امر
۵۹	صیغه فعل و نظائر آن
۶۱	دلالت صیغه امر بر مژه یا تکرار
۶۳	دلالت صیغه امر بر فوریت یا تأخیر
۶۳	خلاصه
۶۵	۲- اقسام واجب
۶۵	مقدمه
۶۵	۱- عینی و کفایی :
۶۵	۲- واجب تعیینی و تخییری :
۶۷	۳- واجب مضیق و موسع :
۶۷	۴- واجب نفسی و غیری :
۶۷	۵- واجب شرعی و عقلی :
۶۷	۶- واجب مطلق و مشروط :
۶۹	۷- واجب تبعدی و توصلی :
۷۳	۳- مقدمه واجب
۷۳	تعريف آن
۷۷	خلاصه
۷۹	۴- اقتضای امر نسبت به نهی از ضدش

فهرست مطالب / ۷

۸۱	ثمره نزع
۸۳	خلاصه
۸۵	۵- امر امر با علم به این که شرط مأمور به مفقود است
۸۹	۶- نسخ و جوب
۹۱	۷- واجب تخیری
۹۳	۸- واجب موسع

باب دوم : نواهی

۹۷	۱- ماده و صیغه نهی
۹۷	ماده نهی
۹۷	صیغه نهی
۹۹	دلالت نهی بر -وام و تکرار
۱۰۳	۲- اجتماع امر و نهی
۱۰۵	دلالت قائلین به جواز
۱۰۹	۳- دلالت نهی بر فساد

باب سوم : مفاهیم

۱۱۳	۱- مفهوم شرط
۱۱۹	۲- مفهوم وصف
۱۲۳	۳- مفهوم غایت

باب چهارم : عموم و خصوص

۱۲۷	۱- عام و خاص
۱۲۷	الفاظ عام و خاص
۱۳۵	۲- ترافق عموم و خصوص
۱۴۱	۳- اجمال مختص
۱۴۶	۴- عمل به عام قبل از جستجوی مختص
۱۴۶	دلالت مانعین

۸ / اصول استنباط

۱۵۵	ادله مجوزین
۱۵۹	۵- آمدن ضمیر به دنبال عام
۱۶۱	۶- تخصیص زدن عام به وسیله مفهوم موافق و مفهوم مخالف
۱۶۱	تخصیص عام به وسیله مفهوم موافق
۱۶۱	تخصیص عام با مفهوم مخالف
۱۶۳	آوردن مخالف مفهوم به دنبال آن
۱۶۷	۷- آمدن استثناء پس از عموماً متعدد
۱۶۹	۸- تخصیص زدن کتاب (قرآن) به وسیله کتاب و سنت

۱۷۳	باب پنجم
۱۷۳	

باب پنجم : مطلق و مقید

۱۷۳	۱- تعریف مطلق و مقید
۱۷۷	۲- اجتماع مطلق و مقید
۱۷۹	اجتماع مطلق و مقید در مستحبات
۱۸۱	دو ملاحظه
۱۸۵	خاتمه
۱۸۵	اصطلاحات بعضی الفاظ

جزء دوم : ادله عقلی

۱۹۱	مقدمه
-----	-------	-------

فصل اول : قطع

۱۹۳	۱. [مجعل نبودن قطع]
۱۹۵	۲. [تجرّی و استحقاق کیفر]
۱۹۷	۳. [نقد سخن اخباریار در باب حجیت قطع]
۱۹۹	۴. [حجیت قطع قطاع]

فهرست مطالب / ۹

۱۹۹ [تنجیز تکلیف توسط علم اجمالی]
۲۰۱ امتثال اجمالی [در علم اجمالی]

فصل دوم : ظنّ

۲۰۷ مقدمه
۲۰۹ ۱- ظواهر الفاظ
۲۱۳ ۲- قول لغوی
۲۱۵ ۳- اجماع منقول
۲۱۹ ۴- خبر واحد
۲۲۳ ادله جواز عمل به خبر واحد
۲۲۵ نسیه
۲۳۳ ظنّ مطلق

فصل سوم : شک

۲۳۷ مقدمه
۲۴۱ اصل اول : براءت
۲۴۱ مقام نخست : شبهه تحریمی به سبب فندان نصّ
۲۴۱ ادله براءت
۲۴۱ الف. قرآن
۲۴۵ ب. سنت
۲۵۵ ج. اجماع
۲۵۷ د. عقل
۲۵۹ ادله اخباریان
۲۵۹ الف. قرآن
۲۵۹ ب. سنت
۲۶۳ ج. عقل
۲۶۵ تنبیها
۲۶۵ ۱. تقدم اصل موضوعی بر اصل حکمی

۲۶۵	۲. ادله سنن
۲۶۷	۳. حُسن احتیاط
۲۶۷	مقام دوم : شبهه حکمی تحریمی با اجمال دلیل
۲۶۹	مقام سوم : شبهه حکمی تحریمی با تعارض دو نص
۲۷۱	مقام چهارم، پنجم و ششم : شبهه حکمی وجوبی
۲۷۱	شبهه موضوعی
۲۷۳	تنبيه
۲۷۹	اصل دوم : تخییر
۲۸۷	اصل سوم : احتیاط
۲۸۷	شبهه غیر محصوره
۲۸۷	قسم نخست : شبهه موضوعی تحریمی
۲۸۷	۱. شبهه محصوره
۲۹۱	دلالت روایات درباره شبهه محصوره
۲۹۳	روشنگری
۳۰۱	فرع
۳۰۷	یک نکته
۳۰۷	۲. شبهه غیر محصوره
۳۱۱	قسم دوم : شبهه حکمی تحریمی
۳۱۳	قسم سوم و چهارم : شبهه حکمی وجوبی و شبهه موضوعی وجوبی
۳۱۳	۱. شبهه حکمی وجوبی دایر میان متباینان
۳۱۳	۲. شبهه موضوعی وجوبی دایر میان متباینان
۳۱۵	۳. شبهه حکمی وجوبی دایر میان اقل و اکثر ارتباطی
۳۱۷	۴. شبهه موضوعی وجوبی دایر میان اقل و اکثر ارتباطی
۳۲۱	دو تنبيه
۳۲۱	۱. شک در جزء یا شرط بودن چیزی به طور مطلق
۳۲۱	ادله قاعده میسور
۳۲۵	۲. شک در شرط یا مانع بودن چیزی

فهرست مطالب / ۱۱

۳۲۵	شروط احتیاط و برائت
۳۳۱	اصل چهارم: استصحاب
۳۳۱	تعریف استصحاب
۳۳۳	انواع استصحاب
۳۳۵	ادله استصحاب
۳۵۱	روشنگری
۳۵۳	تنبیهات استصحاب
۳۵۳	۱. توسعه در دایره یقین
۳۵۵	۲. توسعه در دایره شک
۳۵۵	۳. لزوم فعلیت داشتن شک در استصحاب
۳۵۵	۴. استصحاب کلی
۳۵۷	۵. اصل مثبت
۳۶۱	۶. جریان استصحاب در امور تدریجی
۳۶۳	۷. جریان استصحاب به هنگام شک در تقدّم و تأخر دو حادث
۳۶۵	۸. استصحاب قهقری
۳۶۵	۹. شک در قاطع بودن امر مجرد
۳۶۵	۱۰. استصحاب به مثابه قاعده‌ای فقهی
۳۶۷	خاتمه
۳۶۷	مطلب نخست: تفاوت میان اماره و اصل
۳۶۷	مطلب دوم: اماره بودن قاعده تجاوز و فراغ
۳۶۹	پژوهش درباره قاعده تجاوز و فراغ
۳۷۳	۱. جریان قاعده فراغ در همه ابواب فقه
۳۷۵	۲. اختصاص قاعده به جایی که مکلف به معلوم است
۳۷۷	۳. جریان قاعده در هنگام شک در شرط
۳۷۷	مطلب سوم: تقدم اصالت صحّت بر استصحاب
۳۷۹	مطلب چهارم: تقدم استصحاب بر اصول عملی
۳۸۱	مطلب پنجم:

تبادل و تراجیح

۳۸۳	درآمد
۳۸۳	۱. انواع تعارض
۳۸۵	۲. تخصیص، تخصص، حکومت و ورود
۳۸۷	۳. جمع دلالتی میان متعارضان
۳۸۷	تخیر در صورت تکافؤ متعارضان
۳۸۹	ترجیح در صورت امتیاز یکی از متعارضان بر دیگری
۴۰۱	تنبیهات
۴۰۱	۱. معنای مخالفت با کتاب و اهل سنت
۴۰۳	۲. لزوم فحص از مرجح پیش از اجرای تخیر
۴۰۵	۳. تخیر نسبت به مجتهد و مقلد
۴۰۵	۴. تعارض و تکافؤ در گفته‌های لغت‌شناسان و رجال‌شناسان

اجتهاد و تقلید

۴۰۹	اجتهاد
۴۰۹	اجتهاد یا مطلق است یا متجزی
۴۱۱	تقلید
۴۱۵	درباره تقلید از اعلم
۴۲۱	ادله لزوم تقلید از اعلم
۴۲۵	لزوم زنده بودن مرجع تقلید
۴۲۷	تحلیل انتقادی پاره‌ای از ادله احکام
۴۲۷	۱. قیاس
۴۳۹	۲. استحسان
۴۴۱	۳. مصالح مرسل
۴۴۳	۴. شریعت پیشینیان
۴۴۵	۵. مذهب صحابی